

‘WE KOMEN NIET MEER VAN ESBL AF’

- Antibioticagebruik veehouderij gehalveerd
- Toch nog veel ESBL en MRSA in de keten

Ondanks de afname van antibioticagebruik in de veehouderij komen resistente MRSA- en ESBL-bacteriën nog veel voor, blijkt uit twee recente onderzoeken van Wageningen University & Research en het RIVM. Het beleid werkt wel, reageert veterinaire onderzoeker Dik Mevius, maar de gevolgen van eerder antibioticagebruik zijn onomkeerbaar.

De maatregelen tegen antibioticaresistentie in de veehouderij zijn vooral gericht op bacteriën die het enzym *extended spectrum beta-lactamase* (ESBL) produceren, waarmee ze de werking van bepaalde antibiotica tenietdoen. Deze bacteriën vormen het grootste risico voor de volksgezondheid. Om de verspreiding ervan tegen te gaan, mogen veehouders de betreffende antibiotica alleen nog gebruiken als het echt niet anders kan. Dit beleid heeft geleid tot minder antibioticagebruik.

Toch komen de ESBL-bacteriën nog veel voor bij vleeskippen, bleek deze maand uit onderzoek van Wageningse veterinaire epidemiologen met het RIVM. De onderzoekers volgden 80 vleeskuikens in een stal met 5000 biologische vleeskuikens, waar geen antibiotica werd gebruikt. Zelfs als bij aankomst in de stal geen van de tachtig kuikens een ESBL-besmetting had, waren na drie dagen toch bijna alle tachtig kuikens besmet. ‘De besmetting zat ook in de stal’, zegt onderzoeker Lisette Graat.

Mevius is niet verrast door de uitkomsten. De Nederlandse veehouderij heeft volgens hem een fantastische prestatie geleverd door in korte tijd het gebruik van antibiotica te halveren. ‘We zijn nu een voorbeeldland.’ Maar de gevolgen van antibioticagebruik zijn onomkeerbaar. ‘We komen niet meer van de ESBL-bacteriën af. Ze zitten inmiddels overal in het milieu. Het enige wat je kunt doen is beheersen, de verspreiding tegengaan.’

Met MRSA-bacteriën, die resistent zijn tegen het antibioticum methicilline, is het niet beter gesteld dan met ESBL. Recent onderzoek van het RIVM met WUR-onderzoeker Kees Veldman toont aan dat 83 procent van de onderzochte vleesvarkens de MRSA-bacterie onder de leden heeft. De MRSA uit vee vormt echter geen groot gevaar voor de volksgezondheid, legt Mevius uit. De landbouw-MRSA is een aan dieren aangepaste variant die niet of nauwelijks voorkomt bij mensen. De humane MRSA – de ‘ziekenhuisbacterie’ – is wel een probleem voor de volksgezondheid. **AS**